

TOLSZTOJTÓL BONDAREVIG

Gyásza van a szovjet filmművészetnek: Ivan Pirjev, A félkegyelmű s a Fehér éjszakák rendezője hatvanhét éves korában váratlanul elhunyt. Munka közben érte a halál. Ismét Dosztojevszkijt vitte filmre, ezúttal a Karamazov testvérek-et. Nyilván most is az a szándék vezette, hogy a regény nyugati feldolgozásával szembeállítsa a maga Dosztojevszkij látomását. A Karamazov testvérek-et nem bírta befejezni. A Moszfilm Stúdió egy iz-

galmas alkotóművész vesztített Ivan Pirjevben, aki huszonegy éves fejjel a Proletkult Színház színészeként indult, s filmrendezői útja olyan emlékezetes műveken át, mint A párttagsági könyv, az Este 6-kor háború után, Szibériai rapszódia vezetett a Dosztojevszkij adaptációkig. Dosztojevszkij egyébként változatlanul izgatja a szovjet filmeseket, bár Tolsztoj előtte jár az írólistán: elkészült a „Háború és béke” negyedik része és játsszák

már a filmszínházak az Anna Kareninát is. Szergej Bondarcuk monumentális vállalkozásának harmadik részével most ismerkedik a magyar néző, s nyilván eljut hozzánk a befejező rész is. Alekszandr Zarhi rendező Anna Kareninájával szintén hamar találkozunk. A címszerepet Tatjana Szamojlova alakítja, aki a Szállnak a darvak-kal meg az El nem küldött levél-lel lett világszerte ismert és elismert. (A mi Alba Regia című filmünk női főszerepét is

Anasztaszija Vertyinszkaja Kitty szerepében az Anna Kareninában

ő játszotta.) Úgy volt, kolaj Gricenko, a tott Vaszilij Lanovoj hogy Karenint Szmok-tunovszkij személyesíti moszkvai Vahtangov játssza. (Ő volt egyéb-Színház tagja vette át ként a Háború és béke meg. A kiváló művész a tőle a férj szerepét. Kuraginja is.) felvételek kezdetekor Vronszkijt a „legszebb Nyilván látni fogjuk a megbetegedett, így Nyi-szovjet színész”-nek tar-szovjet és japán film-

Jefim Dzigán: Vasáradat

Tatjana Szamoljova és Vaszilij Lanovoj, az Anna Karenina főszereplői

gyártás közös alkotását, A kis szökevény-t. Egy japán kisleányról van benne szó, aki elindul a Szovjetunióba, hogy édesapját megkeresse.

Alekszandr Szerafimovics legismertebb alkotása a Vasáradat című regény. Jefim Dzigang rendező vitte filmre. Ez is egyike azoknak a filmeknek, amelyek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom fél évszázados évfordulójára

készültek. A tamanyi hadsereg élére álló parasztfiú, Kozsuh története nyilván szaporítani fogja a polgárháború idejéről szóló, emlékezetes szovjet filmeket.

Két új film is idézi a Nagy Honvédő háború esztendeit: a Felrobbantott pokol, amelyet Ivan Lukinszkij rendezett, és a Keserű méz, amely Leonyid Pervomajszkij azonos című regényéből készült.

A Vasáradat egyik jelenete

Nagy érdeklődés fogadta az 1967-es film-

Ivan Lukinszkij: Felrobbantott pokol

termésből a Cigányvér-t, amelynek rendezője is, főszereplője is a kitűnő jellemszínész, Jevgenyij Matvejev.

Több, mint százhusz ennyi — százhuszonhat film készült el 1967-ben — film lesz az 1968-as központi és a köztársasági filmműtermekben. Körülbelül ugyan-

meg Dosztojevszkijjal kezdtük S ha Dosztojevszkijjal kezdtük meg Tolsztojjal kezdtük

Jevgenyij Matvejev, a Cigányvér főszereplője és rendezője

Jelenet a Cigányvér című filmből

beszámolóinkat, folytat- szont V. Vengerov for- sének századik évfordu-
suk is velük. Lev Kulid- gat filmet; Alekszej Ba- lója. Keresztül-kasul
zsanov elkezdte a Bún- talov a főszereplő. Oroszországon címmel
és bűnhődés forgatását. Ebben az évben lesz érdekesnek ígérkező
Az Élő holttest-ből vi- Makszim Gorkij születé- film készül erre az alka-

Vlagyimir Szamojlov és Alla Larionova a Keserű méz egyik jelenetében

Tiharu Inajoszi, A Kis szökevény címszereplője

lomra; forgatókönyvét Gorkij fiatalkori novellái nyomán írták, úgy, hogy a történetek középponti hőse a tizennyolc éves Alekszej Makszimovics Peskov — az író —, amikor Oroszország országútjait járja. A filmet Fjodor Filippov rendezi, az ifjú Gorkijt A. Loktyev alakítja.

Jurij Bondarev, a kiváló fiatal író, a Csend című nagy sikerű regény alkotója írta a Győzelem című film forgatókönyvét. A film a Nagy Honvédő Háború egyik legnagyobb fegyvertényét, a kurszki csatát idézi fel. Jurij Ozerov a rendező.

Kíváncsi várakozással figyeltük évek óta, mire készül az egyik legmarokásabb szovjet filmrendező, Grigorij Csu-

haj. Nos, Csuhaj, aki egyébként egy kísérleti filmstúdiót vezet, a sztálingrádi csatáról készített publicisztikai-dokumentációs filmet.

És Kalatozov? A Szállnak a darvak világhírű rendezője a sarkutazó Nobiléről forgat szovjet—olasz koprodukciós filmet. Nobilet az angol Peter Finch alakítja. Főszerepet játszik a filmben Claudia Cardinale is... Kalatozovtól szinte elválaszthatatlan a Szállnak a darvak operatőrije, Szergej Uruszevszkij. Ő most „munkakört” változtatott: A poroszáló mép futása című filmet rendezi Dzsingiz Ajmatov novellája nyomán.

Szergej Jutkevics Csehov Sirály című drámája pétervári bemutató-

jának körülményeiről készített filmet Egy rövid elbeszélésre való téma címmel. Csehovot az ukrán Nyikolaj Grinyko alakítja.

Grigorij Kozincev, a világsikerű Hamlet rendezője megkezdte kétrészes Lear király-filmje előkészületeit.

És sorolhatnánk még a terveket, vagy a megvalósulóban levő terveket oldalakon át. Ez az esztendő ünnepi éve a szovjet filmművészetnek: fél évszázada, 1918-ban Leningrádban — akkor még Péterváron — jött létre az első filmgyár; ebből nőtt ki a később Lenfilm Stúdió, a Csapajev, a Viharos alkotmány, A nagy hazafi, a Kutjás hölgy, a Hamlet alkotóműhe-lye...